

Výchovný program pre ŠKD

1. MOTTO:

„Deti a hodinky nemôžeme stále nat'ahovať'- musíme ich nechať niekedy aj bežať'."

Jean Paul

OBSAH

1. Identifikačné údaje
2. Poslanie školského klubu detí
3. Ciele výchovno - vzdelávacej práce
4. Materiálne, personálne a ekonomické podmienky
5. BOZP
6. Metódy a formy výchovnej práce
7. Obsah výchovnej práce
8. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia
9. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov
10. Výchovný program ŠKD (tematické oblasti výchovy)
11. Výchovné štandardy
12. Výchovné osnovy
13. Prílohy
 - 13.1 Výchovný plán ŠKD
 - 13.2 Plánované spoločenské podujatia a akcie
 - 13.3 Školský poriadok ŠKD
 - 13.4 Časový harmonogram výchovných činností

1. Identifikácia ŠKD

Názov dokumentu	Výchovný program pre školský klub detí
Forma výchovy a vzdelávania	Denná
Výchovný jazyk	Maďarský
Druh školského zariadenia	Štátne
Predkladateľ	Špeciálna základná škola internátna, Bentlakásos Speciális Alapiskola
Adresa	Viničná 12, 986 01 Fiľakovo
Riaditeľ školy	Mgr. Dušan Sekereš
Koordinátor pre tvorbu SVP	Mgr. Dušan Sekereš
Spoluautori	Kolektív vychovávateľiek SZSI
Ďalšie kontakty	Tel./ fax: 047/4381771
Zriaďovateľ	Krajský školský úrad
Adresa	CSA 26, 974 01 Banská Bystrica
Dátum schválenia	26.8.2010
Platnosť a účinnosť dokumentu	Od 1.9. 2010

Mgr. Dušan Sekereš
riaditeľ školy

2. Poslanie školského klubu detí

Výchova je proces dynamický, menlivý a tvorivý. Dôkazom toho je aj naša práca v školskom klube detí. Výchovou mimo vyučovania chápeme čas strávený s deťmi mimo vyučovania, mimo rodiny, v sociálnom prostredí pod vedením pedagógov- vychovávateľiek.

Táto činnosť nadväzuje na výchovné pôsobenie po povinnom školskom vyučovaní. Výchova v školskom klube detí je jednou z najznámejších a dokonca najvýznamnejších foriem starostlivosti o deti mladšieho školského veku v čase mimo vyučovania. Vo výchovno-vzdelávacej práci v školskom klube detí zdôrazňujeme potrebu, aby výchova mimo vyučovania sa rozhodne nestala pokračovaním riadneho vyučovacieho procesu a nezmenila sa na doučovanie. Rešpektovanie vekových osobitostí detí, hygienických zreteľov, prihliadame na intenzitu zaťaženia a Časový rozsah nepopierajú, že činnosť v školskom klube detí je závislá na školskom vyučovaní, pričom je dôležitá organická jednota učebného procesu s výchovou mimo vyučovania na základe rovnocenného partnerstva učiteľov a vychovávateľov. Hodnoty uznávané v Školskom klube detí (ŠKD):

► sloboda ► ľudskosť ► vzdelanie

Tieto tri hodnoty sa vzájomne podmieňujú. Každá z nich predstavuje súbor práv a povinností.

- Sloboda pre nás znamená:
 - každý má právo prejaviť svoju tvorivosť, originalitu
 - nikto nesmie svojím konaním ohrozovať a obmedzovať druhých
 - každý musí rešpektovať integritu ostatných detí, správať sa k nim ohľaduplne
 - všetci máme povinnosť rešpektovať pravidlá stanovené v školskom klube detí
 - každý má právo na vlastný názor a jeho vyjadrenie v primeranej forme
- Ľudskosť pre nás znamená:
 - konáme a myslíme bez predsudkov
 - spoločne budujeme atmosféru priateľstva, spolupráce a tolerancie
 - každý má právo cítiť sa v ŠKD bezpečne
 - každý má právo byť pochopený, snažíme sa byť empatickí
 - každý má právo byť akceptovaný, nerobíme rozdiely v rasách, náboženstve, pohlaví, pôvode každý má právo na omyl, každý sa snaží svoje chyby naprávať
- Vzdelanie pre nás znamená:
 - každý má právo si zvoliť vlastnú cestu vo vzdelávacích aktivitách a záujmovej činnosti v ŠKD
 - každý má príležitosť zvládnuť kľúčové kompetencie a rozvíjať ich
 - každý je povinný rešpektovať vzdelávacie aktivity a záujmové činnosti ostatných žiakov a nebrániť im v tom.

Školský klub detí ponúka:

- záujmovú činnosť
- zdravý životný štýl
- primeranú komunikáciu
- rovnosť príležitostí
- toleranciu, solidaritu, otvorenosť, dôveru
- seba motiváciu
- integritu osobnosti
- bezpečnosť
- priateľstvo
- podporu tímovej spolupráce
- rozmanitý program

Dobrý výsledok výchovnej práce s deťmi závisí od rešpektovania individuálnych vlastností detí, ich záujmov a poznania vekových osobitostí. Cieľom práce vychovávateľiek v ŠKD je výchova harmonicky rozvinutého človeka.

Výchova a činnosť v školskom klube detí na našej škole je nasledovná:

- odpočinková činnosť
- rekreačná činnosť
- záujmová činnosť
- príprava na vyučovanie

Odpočinková činnosť

Odpočinkovú činnosť realizujeme ako veľmi pokojnú, pohybovo a duševne nenáročnú činnosť. Optimálnym riešením odpočinku detí je voľba činnosti samotným dieťaťom podľa individuálnej potreby a vlastného želania. Úlohou vychovávateľky je dbať na to, aby zvolená činnosť bola skutočne pokojná a uskutočňovala sa v príjemnom a bezkonfliktnom prostredí. V takomto prostredí sa deti môžu: **hrať námetové alebo stolové hry, kresliť, prezerat' detské knihy a časopisy, okrem toho môže prebiehať aj počúvanie magnetofónovej nahrávky, premietanie video rozprávok, hry na koberci, neformálna beseda s deťmi.**

Rekreačná činnosť

Má charakter výdatnej pohybovej aktivity, ktorú deti vykonávajú podľa možností vonku na školskom dvore, ihrisku, v parku. Táto činnosť je skutočne výdatná, zaraďujeme ju už pri prejave strednej únavy, pomáha deťom odreagovať sa odstrániť únavu. Je prostriedkom na vyrovnávanie jednostranného zaťaženia organizmu.

Pri rekreačnej činnosti využívame formy: **pohybové hry na ihrisku, hry a zábavy, hry v miestnosti a ciele výchádzky**

Príprava na vyučovanie

Dôležitú úlohu vo výchove mimo vyučovania má príprava na vyučovanie /PNV/. Deti si počas nej, pomocou didaktických hier osvojujú a utvrdzujú učivo, ktoré prebrali počas vyučovania. Pristupuje k tomu veľmi zodpovedne. Zadané úlohy riešime individuálnou, alebo kolektívnou formou.

Záujmová činnosť

Záujmová činnosť dáva deťom možnosť poznávať rozličné športové, dopravné, vzdelávacie aktivity. Tieto činnosti pomáhajú rozširovať priestor a rast detí a vzhľadom na individuálne psychomotorické osobitosti detí sú nevyhnutnou podmienkou ich zdravého vývoja. Deti v ŠKD majú možnosť navštevovať záujmové útvary, ktoré škola ponúka deťom 1.- 9. ročníka v mimo vyučovacom čase.

3. Ciele výchovno-vzdelávacej práce

Cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu ŠKD je rozvoj kľúčových kompetencií dieťaťa. Cieľom je pokračovanie v predškolskej výchove a vzdelávaní po nástupe do prvého ročníka. Postupné dopĺňovanie kompetencií získavaných pri rodinnej výchove a na vyučovaní v škole. Snažíme sa pôsobiť na zážitkovú činnosť a prepojenosť s reálnymi životnými situáciami v ŠKD. Súbor schopností, poznatkov a zručností vytvára ich postoje a hodnoty v ďalšom živote. Výchovné a vzdelávacie stratégie utvárajú a rozvíjajú u detí tieto kľúčové kompetencie:

a/ kompetencie k učeniu

b/ kompetencie k riešeniu problémov

c/ kompetencie komunikačné

d/ kompetencie sociálne a interpersonálne

e/ kompetencie činnostné

f/ kompetencie k tráveniu voľného času

a/ Kompetencie k učeniu:

- vyberať vhodné informácie z rôznych zdrojov
- samostatne pozorovať, experimentovať a z výsledkov vyvodzovať závery
- poznávať zmysel a cieľ učenia, posudzovať vlastný pokrok, zhodnotiť svoje výsledky
- vyhľadávať a triediť informácie, využívať v procese učenia

b/ Kompetencie k riešeniu problémov:

- rozpoznať a pochopiť problém, premýšľať o jeho príčinách
- samostatne riešiť problémy
- aplikovať riešenie problémov v podobných situáciách
- obhajovať svoje rozhodnutia
- overovať prakticky správnosť riešenia problémov

c/ Kompetencie komunikačné:

- formulovať a vyjadrovať svoje myšlienky a názory, vyjadrovať sa výstižne a súvislé v písomnom a ústnom prejave
- počúvať a porozumieť druhým ľuďom, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor
- rozumieť neverbálnej komunikácii
- využívať informačné a komunikačné prostriedky
- komunikáciu využívať v spoločenskom styku

d/ Kompetencie sociálne a interpersonálne:

- spolupracovať v skupine, podieľať sa na vytváraní pravidiel práce v tíme
- podieľať sa na vytváraní príjemnej atmosféry v tíme, upevňovať dobré medziľudské vzťahy, prispievať do diskusie v skupine
- ovládať svoje jednanie v skupine a zároveň rešpektovať názory a správanie iných

e/ Kompetencie činnostné:

- chrániť svoje zdravie, zdravie ostatných a životné prostredie
- vážiť si práce iných
- dodržiavať spolužitie medzi deťmi, vytvárať pravidlá spoločenského spolužitia
- dodržiavať svoje práva a povinnosti, ctiť si práva iných
- plniť zodpovedne zverené úlohy, pracovné povinnosti dokončiť

f/ Kompetencie k tráveniu voľného času:

- rozlišovať vhodné a nevhodné ponuky k tráveniu voľného času
- rozvíjať záujmy v individuálnych aj skupinových činnostiach
- posilňovať svoje slabšie stránky s pomocou iných
- rozvíjať schopnosť pracovať v kolektíve
- orientovať sa v možnostiach zmysluplného trávenia voľného času

Vzdelávací program školského klubu detí umožňuje osobnostný rozvoj každého žiaka v prospech jeho osobnostného maxima.

4. Materiálne, personálne a ekonomické podmienky

Na základe zákona č. 245/ 2008 Z.z.

Materiálne podmienky:

- školský klub nemá svoje miestnosti, činnosť prebieha po skončení vyučovania v triedach,
- hygienické zariadenia sú k dispozícii na tých istých chodbách ako triedy
- nábytok v triedach je vhodný, rozmiestnený tak, aby vyhovoval tak individuálnej ako aj skupinovej práci
- prostredie je esteticky upravené, dotvárané vlastnoručnými výrobkami detí, dostatočné množstvo hier, kníh, skladačiek, výtvarný materiál a iné hračky sú uložené v skrinkách
- hračky a športový materiál pravidelne dopĺňame,

Personálne podmienky

- v školskom klube pracujú 2 vychovávateľky
- vytvárajú deťom bezpečné a komunikatívne prostredie,
- pripravujú pestrý výchovný program,
- podporujú dodržiavanie školského poriadku, upevňujú hygienické návyky,
- udržiujú s rodičmi kontakt,
- spolupracujú s triednymi učiteľmi a inými inštitúciami.

5. BOZP

Školský klub berie zodpovednosť za bezpečnosť detí, za dodržiavanie hygienických podmienok a ochranu ich fyzického a duševného stavu v čase ich pobytu v klube.

Podmienky pre bezpečné pôsobenie:

- priestory ŠKD sú na prízemí v blízkosti hygienických zariadení,
- všetky deti sú stravníkmi školskej jedálne, ktorá zabezpečuje obedy, vrátane nápojov,
- miestnosti ŠKD sú svetlé, vetrateľné
- s pravidlami BOZP sú deti oboznámené spravidla vždy v prvý vyučovací deň a priebežne pred rôznymi akciami, poučenia sa zaznamenávajú do pedagogickej dokumentácie,
- pre deti je spracovaný Vnútný poriadok školy pre ŠKD, ktorý je na viditeľnom mieste v priestoroch ŠKD,
- v prípade úrazu je deťom podaná prvá pomoc, v zložitých prípadoch je kontaktovaný rodič, prípadne lekár,
- školský klub svojim prostredím je ochranou pred násilím, šikanovaním a všetkými patologickými javmi,
- dôraz v ŠKD kladieme na rešpekt a napĺňovanie potrieb jedinca.

6. Metódy a formy výchovnej práce

Záujmové vzdelávanie, ktoré prebieha v našom ŠKD, prebieha predovšetkým vlastnou činnosťou detí, ich komunikáciou s okolím a získavaním vlastných skúseností. Všetko je založené na priamych zážitkoch z činnosti, vychádzajú čiastočne z individuálnej voľby, detskej zvedavosti, potreby zamestnávať sa a baviť sa s ostatnými. Program je napĺňovaný formou pravidelnej činnosti (individuálna, kolektívna, skupinová práca), ponukou odpočinkových a spontánnych aktivít.

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

- pozorovanie, získavanie skúseností prežívaním,
- experimentovanie,
- hra, individuálna práca,
- vlastná tvorba, aktivizujúce hry,
- práca vo dvojici, v skupine, partnerská „výuka“,
- samostatné a skupinové riešenie problémov,
- hodnotenie, seba hodnotenie

Metódy používané pri riadenej činnosti:

- rozprávanie, dramatizácia, vychádzka,
- vyhľadávanie informácií, riešenie problémových situácií,
- rozhovor, diskusia, komunikácia v kruhu,
- prezentácia výsledkov a ďalšie...

Formy práce pri spontánnej činnosti:

- odpočinok, čítanie kníh a časopisov,
- tematické hry (domov, rodina, škola doprava...)
- konštruktívne hry so stavebnicou,
- stolné hry, skladanie obrázkov,
- voľné kreslenie, omaľovánky, doplnovačky,
- dramatizácia rozprávky.

Formy práce pri činnosti riadenej:

- vychádzky s pozorovaním,
- technické práce s rôznymi druhmi materiálu,
- ročné práce s využitím rôznych výtvarných techník,
- besedy,
- práce s knihou,
- súťaživé hry, didaktické hry,
- hudobno - pohybové hry,
- TV chvíľky,
- športové hry,

Oživením výchovného programu v ŠKD sú príležitostné akcie a projekty, ktoré nie sú zahrnuté do týždennej skladby činností. Súčasťou programuje aj príprava na vyučovanie:

Pri všetkých týchto aktivitách sú rešpektované požiadavky na voľný čas dieťaťa:

- požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času, keď vychovávateľka navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkony detí,
- požiadavka dobrovoľnosti, keď sa dieťa zapojí do jemu primeranej činnosti na základe vlastného záujmu a dobrej motivácie,
- požiadavka záujmovosti s prvkami pestrosti,
- požiadavka aktivity, kde je činnosť volená tak, aby v nich mohli byť úspešné všetky deti, aby sa čiastočne zúčastňovali na tvorbe a príprave činnosti, na ich realizácii aj hodnotení,
- požiadavka citlivosti, ktorá závisí na prežívaní kladných emócií v priebehu aj po hodnotení ukončenej činnosti,
- požiadavka sebarealizácie, lebo činnosťou dieťa objavuje svoje dobré stránky, ak je jeho snaha a výsledky jeho práce kladne hodnotené okolím.

7. Obsah výchovnej práce

Obsah výchovnej práce nadväzuje na výuku v škole, rozvíja, prehľbuje a upevňuje vedomosti.

Deti sa snažia objavovať veci z iného uhla pohľadu, získané vedomosti analyzovať, dávať ich do súvislostí, riešiť nové situácie, problémy:

- získavajú zručnosti a návyky, základy komunikácie,
- rozvíjajú poznanie, aj keď sme odlišní, musíme si rozumieť,
- máme svoje práva ale aj povinnosti,
- osvojujú si pravidlá spoločenského správania,
- pracujú v kolektíve, mladší sa učia od starších,
- rozvíjajú svoje vnútorné kvality,
- budujú si hodnotový systém,
- pestujú zdravý životný štýl.

V programe ŠKD je uplatňovaný integrovaný prístup plánovanej činnosti, námety sú združované do tematických oblastí výchovy /TOV/.

8. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality je zameraný na 3 oblasti:

- 8.1 Hodnotenie detí
- 8.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- 8.3 Hodnotenie školy

8.1 Hodnotenie výchovných výsledkov práce detí

Cieľom hodnotenia výsledkov detí v školskom klube je poskytnúť dieťaťu a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvládlo danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali deti na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj dieťaťa.

Pri hodnotení výsledkov detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia dieťaťa na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

8.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Zabezpečuje harmonickú organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Na hodnotenie pedagogických pracovníkov školského klubu budeme používať tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie).
- rozhovor.
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- vzájomné hodnotenie učiteľov a vychovávateľiek (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)

8.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia ŠKD je, aby deti a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené a aj preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Pravidelne monitorujeme:

- podmienky na výchovu
- spokojnosť s vychovávateľkami
- prostredie - klíma školy
- úroveň podpory detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť detí, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov

9. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov (ďalej len „ĎVPZ“) má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy.

Tento systém má tieto ciele:

- uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre
- tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- sprostredkovať operatívny a časovo aktuálny transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- ďalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy.
- každý pedagogický i odborný zamestnanec školy má mať možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok.
- ŠKD sa riadi režimom dňa, ktorý je súčasťou vnútorného poriadku ŠKD.

10. Výchovný program ŠKD na školský rok 2010/2011

Záujmové činnosti tvoria hlavný obsah práce v ŠKD. Majú pre deti osobitný význam, pretože ovplyvňujú všetky stránky jeho osobnosti. Prostredníctvom vzťahov detí k záujmovým a obľúbeným činnostiam budeme na jednej strane vyvolávať nenásilnú túžbu po novom poznaní, na druhej strane túžbu po uplatnení získaných poznatkov v praktických činnostiach. Našou úlohou bude ich rozvíjať, kultivovať, odhaliť nadanie a talent. Je to dôležité, aby mali deti možnosť poznať všetky oblasti záujmovej činnosti a osvojili si tvorivý prístup k akejkoľvek činnosti.

Tematické oblasti výchovy /TOV/

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

- 1/ Vzdelávacia
- 2/ Spoločensko-vedná
- 3/ Pracovno-technická
- 4/ Prírodovedno-environmentálna
- 5/ Esteticko-výchovná (výtvarná, hudobná, literárno - dramatická)
- 6/ Telovýchovná, zdravotná a športová

Tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú, dopravnú a výchovu k rodičovstvu.

Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje tak, že sa obsah jednotlivých výchovnovzdelávacích činností aplikuje integrovane vo viacerých výchovných oblastiach a v záujmovej činnosti naraz, čo umožní komplexnejší rozvoj osobnosti detí.

Kľúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa sa rozvíjajú prostredníctvom realizácie nižšie uvedených hlavných (vyšších) výchovno-vzdelávacích cieľov. Ich plnenie sa bude dosahovať realizovaním nižších, špecializovanejších a konkrétnejších cieľov a v jednotlivých tematických oblastiach výchovy a aktivitách.

Konkrétne špecializované ciele sa uvádzajú v pláne výchovno-vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.

Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov
- získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

Spoločensko-vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine
- rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie
- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd
- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovania sa
- vyjadrovať svoj názor

- vedieť vypočúť opačný názor
- využiť všetky dostupné formy komunikácie
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty
- poskytnúť pomoc alebo privolať

Pracovno-technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vedieť si samostatne vytýčiť jednoduché osobné ciele
- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
- vedieť spolupracovať so skupinou
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností
- získavať základy zručností potrebných pre praktický život
- získavať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia

Esteticko-výchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí
- rozvíjať základy vzťahu k umeniu
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickému úprave prostredia
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení
- objavovať krásu v bežnom živote

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovať základné hygienické návyky
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
- pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- rozvíjať športový talent a schopnosti

11. Výchovné štandardy ŠKD

Vzdelávacia oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Gramatické a matematické cvičenia	Samostatne písať úlohy
Techniky učenia, čítanie textu, rozvíjanie vedomostí	Poznávať efektívne spôsoby učenia sa
Práca s informačnými zdrojmi, čítanie s porozumením, seba vzdelávanie	Byť otvorený získať nové poznatky a informácie
Rozvíjanie slovnej zásoby, zmyslové hry, didaktické hry	Rozvíjať získané poznatky
Pravidelné plnenie svojich povinností	Rozvoj samostatnosti a zodpovednosti

Spoločensko-vedná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Spolupráca, vytváranie pozitívnej klímy v oddelení, dodržiavanie šk. poriadku ŠKD	Vedieť si uvedomiť silu kolektívu
Prejavy úcty k rodičom a ostatným ľuďom, čo je tolerancia	Vedieť sa slušne správať k starším
Sebaúcta, ako pochopiť iných - súvisiace emócie	Ovládať jednoduché zručnosti sebahodnotenia a empatie
Vzťah k handicapovaným deťom, čo je predsudok	Prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
Práva dieťaťa, šikanovanie	Rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie ľudských práv a základných slobôd
Vulgarizmy, spolužitie bez násilia	Rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní
Asertivita, asertívne správanie	Obhajovať svoje názory
Moja rodina, rozprávanie o domove	Prejavovať úctu k rodičom, porovnávať vzťahy v harmonickej a rozvrátenej rodine

Pracovno - technická oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dodržiavanie školského poriadku ŠKD, moje povinnosti, spolupráca	Spolurozhodovať o živote v skupine a pracovať v nej
Sebaobsluha, poriadok na stole, v oddelení, v šatni	Kultivovať základné sebaobslužné a hygienické návyky
Poznávanie rôznych profesií, úcta ku každému povolaniu	Vedieť si samostatne vytýčiť jednoduché, osobné ciele
Príprava na vyučovanie, splnenie úlohy, presnosť a čistota práce	Rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
Práca s rôznym materiálom, netradičné pracovné postupy, manipulačné zručnosti	Získať základy zručností potrebných pre praktický život

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozorovanie prírody vo svojom okolí, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie energiami	Poznať základné princípy ochrany životného prostredia
Starostlivosť o izbové kvety, čistenie okolia ŠKD, zberová činnosť, triedenie odpadu	Uplatňovať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia

Esteticko - výchovná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudba, výtvarné umenie, tanec, netradičné výtvarné techniky	Prejavovať pozitívny vzťah k umeniu a rozvíjať svoj talent
Kultúrne pamiatky, ľudové tradície a zvyky, história a dnešok	Prejavovať úctu ku kultúrnym hodnotám
Budúci prváci, Veľká noc, Deň matiek, Úcta k starším, Vianoce	Byť otvorený k tvorivej činnosti
Tematická vychádzka, pozorovanie zmien, audio nahrávka, rozprávka	Objavovať a vnímať krásu v bežnom živote

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pobyť na čerstvom vzduchu, relaxačné cvičenie, vychádzky, skupinové hry	Relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
Umývanie rúk, vetranie, telovýchovné chvíľky, otužovanie	Ovládať základné hygienické návyky, osvojiť si zdravý spôsob života
Behy, kolektívne loptové hry, vychádzky	Schopnosť pravidelného pohybu a cvičenia
Čo je nikotín, fajčenie, alkohol a civilizačné choroby	Uvedomovať si škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog
Stravovacie návyky, prvá pomoc, obliekanie sa podľa ročných období	Vyjadriť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
Záujmová činnosť, športová súťaž	Rozvíjať svoj športový talent a schopnosti

12. Výchovné osnovy ŠKD

Vzdelávacia oblasť

Výchovno-Vzdelávacie cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník Počet VVČ	II. ročník Počet VVČ	III. ročník Počet VVČ	IV. ročník Počet VVČ
Rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie	Domáce úlohy	Individuálny prístup, motivácia, vysvetlenie	40	40	40	40
Rozvíjať efektívne spôsoby učenia	Naučiť sa ako sa učiť, rozvíjanie vedomostí	Motivácia, modelové situácie, indiv. prístup	20	20	20	20
Získavať nové poznatky a informácie	Práca s informačnými zdrojmi, encyklopédiami, slovníkmi. čítanie s porozumením	Indiv. prístup, aktivizácia, riešenie nových úloh	20	20	20	20
Rozvíjať a upevňovať získané poznatky	Jazykolamy, zmyslové hry, dopĺňovačky, didaktické hry	Indiv. prístup, motivácia	40	40	40	40

Pracovno - technická oblasť

Výchovno-Vzdelávacie cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník Počet VVČ	II. ročník Počet VVČ	III. ročník Počet VVČ	IV. ročník Počet VVČ
Vedieť spolupracovať so skupinou a dodržiavať svoje práva a povinnosti	Dodržiavanie Šk. poriadku ŠKD, moje povinnosti, Spolupráca v skupine	Spoločné podujatia, motivácia, súťaž	6	6	6	6
Kultivovať základné sebaobslužné a hygienické návyky	Sebaobsluha, Poriadok na stole, v oddelení, šatni	Motivácia, tréning, hodnotenie	6	6	6	6
Vedieť si samostatne Vytýčiť jednoduché osobné ciele	Poznávanie rôznych profesií, úcta ku každému povolaniu	Rozhovor, Exkurzia, Hranie rolí	6	6	6	6
Rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu	Príprava na vyučovanie, Splnenie úlohy, presnosť a čistota práce	Individuálny prístup, rozhovor, vysvetlenie	6	6	6	6
Získavať základy zručností potrebných pre praktický život	Práca s rôznym materiálom, Netradičné pracovne postupy, Manipulačné zručnosti	Vysvetlenie, vlastná práca, výstava individuálny prístup	8	8	8	8

Spoločensko-vedná oblasť

Výchovno-Vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
			Počet VVČ	Počet VVČ	Počet VVČ	Počet VVČ
Spolurozhodovať o živote v skupine	Kolektívne nažívanie v oddelení, dodržiavanie školského poriadku ŠKD	Kooperačné hry, hry na dôveru, hranie rolí	4	4	4	4
Prejavovať úctu k starším	Prejavy úcty k ľuďom, tolerancia	Film, hranie rolí, rozhovor	4	4	4	4
Rozvíjať základy zručností sebahodnotenia a empatie	Sebaúcta, ako pochopiť iných a súvisiace emócie	Vysvetlenie, dramatizácia, povzbudenie	4	4	4	4
Prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím	Vzťah k deťom s handicapom	Vysvetlenie, film. rozprávka, hranie rolí	4	4	4	4
Pochopiť význam dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd	Práva dieťaťa, šikanovanie,	Hry na riešenie konfliktov, Rozhovor, vysvetlenie	2	2	2	2

Prírodovedno - environmentálny oblasť

Výchovno-Vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
			Počet VVČ	Počet VVČ	Počet VVČ	Počet VVČ
Pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia	Pozorovanie prírody a jej zmien, šetrenie energiami	Vysvetlenie, motivácia, ekologické hry	16	16	16	16
Rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia	Starostlivosť o izbové kvety, čistenie okolia ŠKD, triedenie odpadu	Vysvetlenie, motivácia, aktivizácia	16	16	16	16

Esteticko - výchovná oblasť

Výchovno-Vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník Počet VVČ	II. ročník Počet VVČ	III. ročník Počet VVČ	IV. ročník Počet VVČ
Rozvíjať základy vzťahu k umeniu	Hudba, výtvarné umenie, tanec, netradičné výtvarné techniky	Motivácia, ukážka, návšteva kultúrneho podujatia	8	8	8	8
Posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí	Kultúrne pamiatky, ľudové tradície a zvyky, história a dnešok	Film, rozprávka, výstava prác, vychádzka	8	8	8	8
Rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností	Budúci prváci, Veľká noc, Deň matiek, úcta k starším, Vianoce	Tvorivá dielňa, dramatisácia	8	8	8	8
Objavovať a vnímať krásu v bežnom živote	Tematická vychádzka, Pozorovanie zmien, audio nahrávka, rozprávka	Pozorovanie, ilustrácia zážitku	8	8	8	8

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Výchovno-Vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. ročník Počet VVČ	II. ročník Počet VVČ	III. ročník Počet VVČ	IV. ročník Počet VVČ
Rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom	Pobyt na čerstvom vzduchu, relaxačné cvičenie, vychádzky, skupinové hry	Motivácia, aktivizácia, tréning	7	7	7	7
Pochopiť význam dodržiavanie hygienických návykov	Umývanie rúk, vetranie, telovýchovné chvíľky, otužovanie	Vysvetlenie, motivácia, aktivizácia, tréning	5	5	5	5
Rozvíjať športový talent a schopnosti	Stolný tenis, cvičenie v telocvični, kolektívne loptové hry	Vysvetlenie, motivácia, aktivizácia, tréning, súťaž	5	5	5	5
Pochopiť škodlivosť fajčenia, Alkoholu a iných drog	Čo je nikotín, fajčenie, alkohol a civilizačné choroby	Vysvetlenie, film, beseda s odborníkom	5	5	5	5
Dodržiavať základné zásady zdravej výživy	Stravovacie návyky, prvá pomoc, obliekanie sa podľa ročných období	Motivácia, individuálny prístup, rozhovor	5	5	5	5
Rozvíjať športové schopnosti a zdravú súťaživosť	Záujmová činnosť, športová súťaž	Aktivizácia, Povzbudenie, súťaž	5	5	5	5

13. Prílohy

13.1 Výchovný plán práce ŠKD

Výchovný plán stanovuje skladbu výchovno-vzdelávacej práce v skupine. V ŠKD sa zriaďujú aj rôzne záujmové útvary podľa záujmu detí vždy na začiatku nového školského roka.

Výchovný jazyk

Výchovným jazykom školského zariadenia je maďarský jazyk. Snahou v ŠKD je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v ústnej, ale aj v písomnej forme.

Počet výchovno-vzdelávacích aktivít v oddelení

Tematická oblasť výchovy	Počet výchovno-vzdelávacích činností podľa ročníkov				
	1. ročník	2.-3. ročník	4.-5. ročník	6.-7. ročník	8.-9. ročník
Vzdelávacia činnosť	160h	160h	160h	160h	160h
Spoločenská výchova	20	19	18	16	14
Mravná výchova	2	3	3	5	7
Pracovná výchova	36	36	36	36	36
Estetická výchova	36	36	36	36	36
Telesná výchova	36	36	36	36	36
Prírodovedno-enviromentálna výchova	14	14	15	15	15

V rámci ŠKD sa zriaďujú aj záujmové útvary podľa záujmu detí vždy na začiatku nového školského roka, ktoré upravované v každom školskom roku podľa záujmu a kompetencií žiakov.

Názov krúžku	Počet hodín v roku
Prírodovedný krúžok	60
Šikovné ruky	60

Týždenné tematické časti

September	
1.	Oboznámenie žiakov s priestormi školy Školský poriadok, bezpečnostné predpisy Školský majetok – poriadok, šetrné zaobchádzanie so zariadením, učebnicami, pomôckami
2.	Zážitky z prázdnin – rozhovor, kresba Dopravné pravidlá pre chodcov Pozorovanie zmien v prírode – vychádzky, pobyty v parku, na lúke
3.	Výtvarné práce s jesennou tematikou Športové, hudobno-pohybové, súťaživé hry – utužovanie kolektívu Kresba na asfalt
4.	Pestovanie – presádzanie, polievanie izbových kvetov Rok, ročné obdobia – triedenie obrázkov Detská literatúra – oboznamovanie detí s knihami, časopismi

Výchovný program pre školský klub detí
 Špeciálna základná škola internátna, Bentlakásos Speciális Alapiskola
 Viničná 12, 986 01 Fiľakovo

<u>Október</u>	
1.	Práca s vodovými farbami – odtlačky jesenných listov Skrášľovanie životného prostredia – čistenie, odburiňovanie školského dvora Pozorovanie zmien v prírode – farby jesene
2.	Práce s prírodným materiálom Časové údaje – hodina, deň, noc – rozoznávanie Práca, pracovné profesie – rozlišovanie remeselníckych prác z obrázkov, hra na remeselníkov
3.	Pravidlá správnej výživy Pozorovanie zmien v prírode – zmeny teploty, správne oblečenie, pojem vietor Orientácia v meste – určiť smer do školy, na internát, na poštu
4.	Námetové, situačné hry na utužovanie kolektívnych vzťahov Prechádzka jesenným parkom – pozorovanie, porovnávanie listnatých stromov Pozorovanie rozprávky – vyvodenie ponaučenia

<u>November</u>	
1.	Výtvarné práce – jesenná tematika, výstavka prác Ľudové zvyky – tekvicové lampy, Halloween
2.	Hygiena tela – jej význam pre zdravie Pozorovanie prírodných zmien – listnaté a ihličnaté stromy
3.	Obmeny výtvarných techník: mozaika Detské piesne – nácvik malého vystúpenia
4.	Zvieratá na jeseň – jašterica, žaba, hmyz

<u>December</u>	
1.	Nácvik programu pre Mikuláša
2.	Vianočná dekorácia tried, chodby – výroba ozdôb
3.	Ľudové tradície – Vianočné pozdravy, piesne, koledy, darčeky pre kamarátov, rodičov

<u>Január</u>	
1.	Zimné hry – šmýkanie sa na ľade, guľovačky, stavenie snehuliaka
2.	Prvá pomoc pri drobných poraneniach
3.	Čajové popoludnie – zhotovenie občerstvenia

<u>Február</u>	
1.	Rozlišovanie ročných období – správne oblečenie podľa počasia
2.	Zhotovenie fašiangových masiek – maškaráda, diskotéka Valentínske srdiečko
3.	Ako vzniká ľad – pozorovanie, pokusy s ľadom a vodou
4.	Rozprávkové popoludnie – dramatizácia

Výchovný program pre školský klub detí
Špeciálna základná škola internátna, Bentlakásos Speciális Alapiskola
Viničná 12, 986 01 Fiľakovo

<u>Marec</u>	
1.	Jar ako ročné obdobie – pozorovanie zmien v prírode Výtvarné práce s jarnou tematikou – snežienka
2.	Pestovateľské práce – nakličovanie semien – pozorovanie klíčenia, starostlivosť o rastliny
3.	Origami – rozvíjanie zručností pri prekladaní papiera – kvet, veterníček, krabička, Veľkonočný pozdrav
4.	Veľkonočné zvyky – práca s výduvkom

<u>Apríl</u>	
1.	Práce s kartónom – strihanie, lepenie – narcis, fialka, púpava. Jarné kvety v záhradách, na lúke – pozorovanie
2.	Deň Zeme – kresba na asfalt
3.	Skrášľovanie životného prostredia – upratovanie na školskom dvore, utvoriť správny vzťah k prírode a prostrediu vo svojom okolí

<u>Máj</u>	
1.	Zhotovenie darčeka ku dňu matiek – srdiečko, práca s textilom
2.	Pestovateľské práce – presádzanie izbových rastlín – pozorovanie podzemných častí rastliny
3.	Pozorovanie jarných prác v záhradách – pozorovanie, porovnávanie, určovanie jarných kvetov, okrasných a úžitkových rastlín
4.	Športové popoludnie, súťaživé hry s loptou, švihadlami, badmintonom, tenisovými loptičkami

<u>Jún</u>	
1.	Deň detí – kreslenie na asfalt Pobyť v mestskom parku – hojdačky, preliezačky
2.	Hudobno-pohybové hry, športové súťažená – rozvíjať pohybové zručnosti, otužovať vzduchom
3.	Modelovacie činnosti v piesku, hline
4.	Koncoročný výlet do prírody

13.2 Plánované spoločenské podujatia a akcie na školský rok 2010/11

September:	Zoznamovacia diskotéka Ekopopoludnie – skrášľovanie okolia int.	Zodp.: p. Olšiaková Zodp.: p. vychováv.
Október:	Jesenné športové hry a súťaže	Zodp.: p. Sekerešová
November:	Halloween - Tekvicová šou	Zodp.: p. Poláková
December:	Večierok s Mikulášom	Zodp.: p. Olšiaková
Január:	Zimné športové súťaže	Zodp.: p. Babková
Február:	Talentárium – súťaž talentov	Zodp.: p. Sekerešová
Marec:	Prírodovedný kvíz – Počúvaj prírodu	Zodp.: p. Poláková
Apríl:	Ekopopoludnie – skrášľovanie okolia int.	Zodp.: p. vychováv.
Máj:	Jarná príroda – výtvarná súťaž	Zodp.: p. Anderová
Jún:	Koncoročný „Guláš párty“	Zodp.: p. vychováv.

13.3 Školský poriadok školského klubu detí

1. O prijatí detí do školskej družiny rozhoduje riaditeľ alebo poverená vychovávateľka.
2. Do školského klubu dochádzajú deti hneď po ukončení vyučovania.
3. Svoje veci odkladajú na určené miesto.
4. Žiak je povinný riadiť sa pokynmi vychovávateľky a bezvýhradne plniť jej príkazy.
5. Opustiť miestnosť školského klubu bez súhlasu vychovávateľky je neprípustné.
6. Dobu venovanú režimu dňa na prípravu vyučovania musia dodržiavať všetci žiaci.
7. Na obedy dochádzajú žiaci spoločne pod vedením vychovávateľiek.
8. Pred obedom si každý umyje ruky, pri obede dbá na všetky pravidlá spoločenského správania. Žiaci jedia príborom.
9. Ak žiak onemocnie, odhlásia ho rodičia zo stravovania, inak musí hrať i nevybrané obedy.
10. Dochádzka prihlásených žiakov do školskej družiny je povinná. Každá neprítomnosť, ktorá nie je ospravedlnená v školskom klube detí, je neospravedlnená.
11. Z vážnych dôvodov môže byť žiak uvoľnený zo ŠKD výnimočne i pred stanoveným časom na odchod. V každom prípade len na písomnú žiadosť rodičov, alebo zákonných zástupcov.
12. Za žiaka, ktorý bol v škole a do ŠKD sa nedostavil i keď tam mal byť, zodpovedá vychovávateľka.
13. Vstup do miestnosti a zariadenia ŠKD v pracovnom čase nie je cudzím osobám prípustný. Pohovory vychovávateľiek s rodičmi po pracovnom čase sú viazané.
14. Každý žiak je povinný sa v ŠKD riadiť pravidlami školského poriadku.
15. Pri nedodržaní poriadku ŠKD žiakom budú podľa charakteru previnenia urobené výchovné opatrenia.
16. Prihlášku do ŠKD vyplní a podpíše rodič prihláseného žiaka. Zmenu bydliska, odhlásenie zo ŠKD a pod. hlásia rodičia včas vychovávateľke.
17. Ak žiak po vyčerpaní všetkých možností nápravy apo prejednaní s rodičmi nevhodným chovaním narušuje poriadok činnosti ŠKD, alebo ak bez ospravedlnenia rodičov prerušil dochádzku do ŠKD na dobu dlhšie ako 14 dní, možno žiaka zo ŠKD vylúčiť.
18. Prevádzka ŠKD je od 11.30 hod do 16.00 hod.

Vo Fiľakove,

Mgr. Dušan S e k e r e š
riaditeľ školy, v.r.

13.4 Časový harmonogram výchovných činností

	10 ⁰⁰ - 10 ⁴⁵	10 ⁴⁵ - 11 ⁴⁰	11 ⁴⁰ - 12 ³⁰	12 ³⁰ - 13 ⁴⁵	13 ⁴⁵ - 14 ³⁰	14 ³⁰ - 15 ¹⁵	15 ¹⁵ - 16 ⁰⁰
P	—	—	Oddychová činnosť	Vychádzka	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
U	—	—	Oddychová činnosť	Vychádzka	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
S	—	—	Oddychová činnosť	Vychádzka	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
Š	Telesná výchova	Pracovné vyučovanie	Oddychová činnosť	Vychádzka	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
P	—	—	Oddychová činnosť	Vychádzka	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie

13.4 Časový harmonogram výchovných činností

	11 ⁴⁰ - 12 ³⁰	12 ³⁰ - 13 ³⁰	13 ³⁰ - 14 ³⁰	14 ³⁰ - 15 ¹⁵	15 ¹⁵ - 16 ⁰⁰
P	Oddychová činnosť	Rekreačná činnosť	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
U	Oddychová činnosť	Rekreačná činnosť	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
S	Pracovné vyučovanie	Rekreačná činnosť	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
Š	Pracovné vyučovanie	Rekreačná činnosť	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie
P	Oddychová činnosť	Rekreačná činnosť	Obed	Záujmová činnosť	Príprava na vyučovanie